

-דחוף-

22 נובמבר 2021; י"ח כסלו תשפ"ב

מ"ר אביחי מנדלבליט	מר אביגדור ליברמן	מר בני גנץ
היועץ המשפטי לממשלה	שר האוצר	שר הביטחון
משרד המשפטים	משרד האוצר	משרד הביטחון
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	<u>תל אביב</u>

הנדון: פנייה בנוגע למינויו של מר עמיר פרץ לכהונת דירקטור בחברת

התעשייה האווירית

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם כדלהלן:

- ביום 26.10.2021 הוגשה לשר הביטחון, מר בני גנץ (להלן: "שר הביטחון" או "גנץ"), חוות דעתה (להלן: "חוות הדעת") של הוועדה לבדיקת מינויים לפי חוק החברות הממשלתיות (להלן: "הוועדה") ובה נפסלה מועמדותו של מר עמיר פרץ (להלן: "מר פרץ") לכהונה כדירקטור בחברת התעשייה האווירית לישראל בע"מ (להלן: "תע"א").
- ביום 1.11.2021 פורסמו בכלי התקשורת השונים דיווחים על כך שבכוונתם של שר הביטחון ושר האוצר, להביא את מינויו של מר פרץ לממשלה, על אף חוות דעתה של הוועדה, שפסלה את המינוי.¹
- לא זו אף זו, שר האוצר אף ציין כי: "ההחלטה לפסול את מינוי עמיר פרץ לראשות דירקטוריון התעשייה האווירית היא איוולת, בלתי סבירה בעליל. שר הביטחון בני גנץ אמור לפעול בעניין, ואני מקווה שיביא את המינוי בהצעת מחליטים לאישור הממשלה, ושבכך נתגבר על החלטת ועדת המינויים".
- והנה, ביום 22.11.2021 פורסם בכלי התקשורת דיווח לפיו מינויו של מר פרץ יובא לאישור הממשלה בישיבת הממשלה הקרובה, וזאת בניגוד להחלטת הוועדה, לאינטרס הציבורי ולכללי המנהל התקין.²

¹ כתבתו של אבי בר-אלי, "גנץ וליברמן לא מוותרים: מינוי עמיר פרץ ליו"ר תע"א יעלה לממשלה", באתר "TheMarker" מיום 1.11.2021.

² כתבתו של אבי בר-אלי, "מנדלבליט נכנע: מינוי עמיר פרץ יובא לאישור הממשלה — אף שנפסל", באתר "TheMarker" מיום 22.11.2021.

5. ככל שתאשר הממשלה מינוי זה, בניגוד להחלטת הוועדה המחייבת, הרי שמדובר **בתקדים מסוכן ביותר**, אשר עשוי להביא לדריסת הוועדה ולפתוח פתח לשורה של מינויים פוליטיים עתידיים, ובהתעלם מקביעות הוועדה המקצועית. מתוך כך, פנייה דחופה זו.

מסקנות וקביעות הוועדה:

6. בראשית הדברים, נזכיר כי הוועדה קבעה שבכל הנוגע לתנאי הכשירות לתפקיד, תנאים הקבועים בסעיף 1א16 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "החוק"), מר פרץ אכן עומד בתנאים הדרושים לכהונת דירקטור, ואף לכהונת יו"ר הדירקטוריון (סעיפים 11 ו-17 לחוות הדעת). זאת, בהתאם לסמכותה הקבועה בסעיף 18ב(ג)(1) לחוק.

7. עם זאת, סעיף 18ב(ג)(2) לחוק מקנה לוועדה סמכות נוספת:

18ב. [...]

(2) **לקבוע** אם מן הראוי למנותו בהתאם לאמור בסעיף 18ג;

8. וכך קובע סעיף 18ג האמור:

18ג. (א) מצאה הוועדה לבדיקת מינויים כי למועמד לכהונת דירקטור, יושב ראש דירקטוריון או מנהל כללי בחברה ממשלתית, יש זיקה אישית, עיסוקית או פוליטית לשר משרי הממשלה, לא תמליץ על מועמדותו זולת אם מצאה כי יש לו כישורים מיוחדים בתחומי פעולתה של החברה, או שקיימים לגביו שיקולים של כשירות מיוחדת אחרת בנוסף לתנאי הכשירות הנדרשים לפי חוק זה לאותה כהונה.

9. בהתאם לכך, בכל הנוגע לשאלה האם ראוי למנותו בהתאם לסעיף 18ג לחוק, קבעה הוועדה כי למר פרץ זיקה פוליטית חזקה לשרים בממשלה, ובכללם לשר הביטחון.

10. משכך, בחנה היא האם למר פרץ יש כישורים מיוחדים כנדרש בחוק, וקבעה כי "יש קושי ממשי בקביעה שיש למועמד כישורים מיוחדים המתגברים על הזיקה בהתייחס לאמור ביחס להיקפי החברה, פעילותה העסקית הענפה ומורכבותה, בפרט בעת הזאת, כאשר רק לפני חודשים מספר חדל לכהן מר פרץ בממשלה בראשות מר נתניהו, בה כיהן כשר לצדו של מר גנץ אחרי שנים רבות של עשייה ציבורית בתחום הפוליטי" וכי "לא ניתן לקבוע שניסיונו מהותי דיו על מנת לעמוד בדרישה המחמירה להוכחת כישורים מיוחדים לחברה זו בעת הזו, על אף ניסיונו הציבורי הרב" (סעיפים 21-22 לחוות הדעת).

11. עוד יצוין, כי הוועדה בחנה את עצם מועמדותו של מר פרץ שלא כחלק מ"נבחרת הדירקטורים", וקבעה כי אין הוא בעל כישורים בולטים באופן מיוחד או בעל ניסיון משמעותי בתחומי פעילותה של החברה בכדי שמינויו יהא מוצדק למרות שאין הוא נמנה על נבחרת הדירקטורים, וזאת בהתאם לחוות דעתה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה דאז, עו"ד דינה זילבר, מיום 20.12.1 (חוות הדעת של הוועדה, סעיף 3).

תפקידי וסמכויות הוועדה:

12. כפי שציון לעיל, התבטאויותיו של שר האוצר מצביעות על כך שבכוונתו להתגבר על קביעת הוועדה באמצעות הבאת המינוי לשיבת הממשלה. מבלי לקבוע מסמרות, נראה שעמדתו של שר האוצר היא כי חוות דעתה של הוועדה מהווה המלצה בלבד.
13. אולם, בהקשר זה לשון החוק ברורה מאין כמוה. כאמור לעיל, סעיף 18(ג)2 קובע כי אחד מתפקידי הוועדה הוא **לקבוע** האם ראוי למנות מועמד לתפקיד בו דנה הוועדה בהתאם לאמור בסעיף 18 (המתייחס לזיקה של המועמד לשר משרי הממשלה). בשל כך, החלטת הוועדה מחייבת את הממשלה ואת שריה, ואין מדובר בהמלצה גרידא.
14. הפסיקה קובעת כי סמכותה של הוועדה לעניין זה היא סמכות החלטה, קרי סמכות **מחייבת**. וכך נקבע בבג"ץ 6777/98 שרגא רוזנברג נ' הוועדה לבדיקת מינויים על-פי חוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975, נב(5) 721 (1998):

"ברוח דומה, אין לקבל כי סמכות הוועדה היא סמכות מייעצת בלבד, על יסוד העובדה שסעיף 18(ג)4 לחוק קובע, כי על הוועדה להעביר לשרים את "חוות דעתה" בעניינים שבתחום סמכותה. ניתן לכאורה לטעון, כי המונח חוות-דעת מרמז על סמכות מייעצת בלבד, להבדיל מסמכות החלטה. לדעתי, יש לדחות טענה כזו. הוראת סעיף 18(ג)4 האמורה חלה, בין השאר, על קביעת הוועדה בכל הנוגע לסעיף 18 לחוק. לגבי סמכות זו אין חולק כי מדובר בסמכות החלטה, אשר שינויה מחייב הגשת השגה וקבלתה על-ידי הממשלה. מכך עולה בבירור, כי המונח חוות-דעת חובק, בחוק שבפנינו, גם החלטה, להבדיל מעצה. לפיכך, אין בהוראה זו כדי להשליך על הפירוש אשר יש לאמץ בענייננו (שם, בעמ' 740; ההדגשות אינן במקור).

15. בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 6.5000 העוסקת במינויים בחברות ממשלתיות ובתאגידים ציבוריים (להלן: "הנחיית היועמ"ש") נקבע כי סמכות החלטה היא סמכות השונה מסמכות המלצה גרידא, וכי מדובר בסמכות לאשר את המינוי, או לפסול אותו. כן, נקבע כי ההשלכות של מינוי בניגוד להחלטת הוועדה שניתנה בהתאם לסמכות החלטה שמוקנית לה, הן שעצם המינוי יהווה חריגה מסמכות:

"לפי סעיף 18(ג) לחוק, על הוועדה לבדיקת מינויים לבדוק אם מתקיימות במועמד לכהונת דירקטור, יושב ראש דירקטוריון או מנהל כללי, דרישות ההשכלה והנסיון הקבועות בחוק (סעיפים 16א, 24(ג) או 37(ג)), בהתאמה, והאם אין הוא פסול מלכהן על פי האמור בסעיפים 17 ו-17א לחוק (ראו להלן). כן עליה לבדוק האם מועמד בעל זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר הוא בעל כשירות מיוחדת לתפקיד. כפי שכבר נאמר לעיל, **סמכות הוועדה בשלב בחינת תנאי הכשירות של מועמד היא סמכות החלטה (אישור או פסילה) ולא סמכות המלצה גרידא** (בג"ץ 17/9351 עיריית ראשון לציון נ' הוועדה לבדיקת מינויים) (פורסם בנבו, 23.7.2018); (בג"ץ רוזנברג; ובג"ץ ניסן).

[...]

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

יודגש, כי להוצאת כתב מינוי או אישור מינוי בטרם קבלת חוות-דעת הוועדה, או בניגוד לחוות-דעתה, עשויות להיות השלכות: **מינוי בניגוד לחוות-דעת הוועדה לעניין הכשירות מהווה חריגה מסמכות**; מינוי בניגוד לעצת הוועדה בעניין התאמת המועמד לתפקיד, עלול להקים ספק בדבר סבירות המינוי".

16. נזכיר, כי מעולם לא מינתה הממשלה מועמד בניגוד להחלטת וועדת המינויים. חריג יחיד נמצא בשנת 2016, עת הובא לאישור הממשלה מינויו של מר יאיר שמיר לתפקיד יו"ר תע"א, לאחר שהוועדה פסלה את מינויו. אז, החליטה הממשלה להחזיר את המינוי לבחינה נוספת של וועדת המינויים – אשר פסלה אותו בשנית.

17. הנה כי כן, עומדת הממשל בפני יצירת תקדים מסוכן, אשר יהווה בהכרח מדרון חלקלק בסופו פתיחת פתח למינויים פוליטיים פסולים, וכמאמר חז"ל "פְתַחוּ לִי פְתַח כְּחֶדְהָ שֶׁל מַחַט וְאֶנִּי אֶפְתַּח לָכֶם פְּתַח שְׁעָלוֹת וּקְרוֹנוֹת נִכְנָסִין בּוֹ".

18. התעלמות מהחלטת הוועדה תביא בהכרח להחלשה, ואף לביטול מעמדה הסטטוטורי הקבוע בסעיף 18 לחוק, כאשר קביעותיה של הוועדה יהפכו אות מתה נטולת משמעות, ותהווה פגיעה חריפה וחסרת תקדים במעמד השירות הציבורי וביכולתה של הוועדה לשמור ולהגן על רמתו המקצועית.

19. **אשר על כן, ולאור כל האמור לעיל, נתכבד לבקשכם כי תמנעו מהבאת מינויו של מר פרץ לממשלה, וכי תפעלו בהתאם לחוות דעת הוועדה בהקשר זה, כנדרש בחוק.**

20. לתגובתכם המהירה, נודה.

בכבוד רב,

אופק סלומון

רכז האגף המשפטי

תומר נאור, עו"ד

מנהל האגף המשפטי

העתק:

חה"כ נפתלי בנט – ראש הממשלה

חה"כ יאיר לפיד – ראש הממשלה החליפי ושר החוץ

חה"כ גדעון סער – שר המשפטים

חה"כ עמר בר-לב – השר לביטחון פנים

מר ניצן הורוביץ – שר הבריאות

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 36054, ירושלים 9136001 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص. ب. 36054، القدس 9136001 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.36054 Jerusalem 9136001 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: office@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

- חה"כ מירב מיכאלי – שרת התחבורה
גב' איילת שקד – שרת הפנים
גב' תמר זנדברג – השרה להגנת הסביבה
חה"כ מאיר כהן – שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים
גב' אורנה ברביבאי – שרת הכלכלה והתעשייה
חה"כ יפעת שאשא-ביטון – שרת החינוך
מר עודד פורר – שר החקלאות ופיתוח הכפר והשר לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל
מר זאב אלקין – שר הבינוי והשיכון
גב' אורית פרקש-הכהן – שרת המדע והטכנולוגיה
חה"כ מירב כהן – השרה לשוויון חברתי וגמלאים
גב' פנינה תמנו-שטה – שרת העלייה והקליטה
מר מתן כהנא – השר לשירותי דת
חה"כ אליעזר שטרן – השר לענייני מודיעין
מר חילי טרופר – שרת התרבות והספורט
גב' קארין אלהרר – שרת האנרגיה
חה"כ עיסאווי פריג' – השר לשיתוף פעולה אזורי
מר יואל רזבוזוב – שר התיירות
מר נחמן שי – שר התפוצות
מר יועז הנדל – שר התקשורת
מר חמד עאמר – שר במשרד האוצר
מר אלי אבידר – שר במשרד ראש הממשלה

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים : ת.ד. 36054, ירושלים 9136001 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 36054، القدس 9136001 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.36054 Jerusalem 9136001 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: office@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il